

РЕШЕНИЕ

№ 3186

гр. София, 15.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 28.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **1319** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/ във връзка с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Фондация „Антикорупционен фонд“, представлявана от директора Б. Х. С. срещу Решение № ЗИ-01-98/6/ от 27.01.2023г. на директора на АДФИ, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № ЗИ-01-98/29.11.2022г.

Жалбоподателят твърди, че постановеният акт е неправилен и необоснован, а търсената със заявлението информация е обществена по см. на чл.2, ал.1 и чл.11 от ЗДОИ, като отказът за предоставянето ѝ противоречал на закона.

Счита, че в обжалваното решение неправилно ответникът се е позовал на законовото ограничение по чл. 4, ал. 1 от ЗДОИ и чл. 37, ал.1, т.1, пр. 2 от ЗДОИ във вр. с чл. 198 от НПК. Не били налице предпоставките за приложение на чл. 198 от НПК, защото нямало данни за образувано досъдебно производство, а само за възложена проверка по реда на ЗМВР и образувана преписка № 25876/19.12.2022 г. в ОДМВР- С.. Следствената тайна съществувала само в рамките на досъдебното производство, следователно чл.198 НПК бил неприложим извън досъдебното производство. Предварителната проверка, която прокурорът можел да разпореди на друг държавен орган или да извърши сам с цел да събере достатъчно данни за извършено престъпление и образуване на досъдебно производство за поставяне на началото на разследването, не се регулирала от НПК, а от чл. 145 от Закона за съдебната власт

(ЗСВ). Предварителната проверка се провеждала с цел събиране на достатъчно данни за извършено престъпление и с цел мотивиране на преценката дали да се образува досъдебно производство. Затова и след завършването на предварителната проверка и в зависимост от резултатите от нея, можело да започне или да не започне досъдебно производство. В този смисъл предварителната проверка винаги била извънпроцесуална дейност, върху която не се разпростирали правилата на НПК. Исканата информация не представлявала и „материал по разследването“ по смисъла на НПК, доколкото не е била създадена в рамките на наказателното производство, не съдържала данни за разследвани лица, не съдържала информация за процесуално-следствени действия, нито каквато и да било класифицирана или друга защитена със закон тайна. Напротив, поисканата информация била свързана с обществения живот в Република България, касаела само и единствено дейността на директора на АДФИ и искането ѝ било с цел заявителят да си състави собствено мнение относно дейността на задължения субект.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателят се представлява от юрк. С. Ж., която поддържа жалбата и моли да бъде отменен оспорения акт, поради издаването му в противоречие с материалния закон, като бъде задължен ответникът да предостави исканата информация, както и да възстанови направените разноски по делото. В подкрепа на твърденията за незаконосъобразност на акта са изложени съображения и в писмена защита от 10.05.2023г.

Ответникът- директор на АДФИ, чрез процесуалният си представител юрк. И. К. оспорва жалбата. По същество излага, че решението е законосъобразен акт, постановен в съответствие с нормите на материалния и процесуален закон. Заявено е искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В писмени бележки от 09.05.2023г. се акцентира, че разпоредбата на чл. 198, ал. 1 от НПК въвеждала императивната забрана материалите по разследването да се разгласяват без разрешение на прокурора. Поради наличието на специален ред за предоставяне на исканата информация, който дерогирал общия по ЗДОИ, заявителят е бил уведомен, че АДФИ е сезирала органите на прокуратурата за предоставяне на становище относно това, следва ли да бъде предоставен достъп до доклад № ДИД7-СС-9/11.10.2022 г. и заключение към него. Предоставянето на данни, които са част от разследването без разрешение на наблюдаващия прокурор можело да доведе до препятстване ефективността и шансовете за успех на разследването или да осуети разкриването на обективната истина. В процесния случай, дори да се приемело, че е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на ЗДОИ, то същият не можел да бъде удовлетворен поради законна пречка за предоставяне на данните, предвидена в чл. 37, ал. 1, т. 1, предложение второ от ЗДОИ във връзка с чл. 198, ал. 1 от НПК. Правото на достъп до обществена информация по принцип било свободно, но разпоредбите на чл. 4, ал. 1 и на чл. 7, ал. 1 от ЗДОИ предвиждали възможността това право да е изключено, пълно или частично ограничено по силата на друг закон, както е в случая. Неоснователни били твърденията на жалбоподателя, че исканата информация не представлявала „материал по разследването“ по смисъла на НПК, доколкото не е създадена в рамките на наказателното производство. Това твърдение се опровергавало изцяло от специалното правило на чл. 127, ал. 1 от НПК и нормата на чл. 212, ал. 2 от НПК, съгласно която досъдебното производство се считало за образувано със съставянето на протокола за първото действие по разследването.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител, който да даде заключение по основателността на жалбата.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по подадено писмено заявление вх. № ЗИ-01-98/29.11.2022г. от Фондация „Антикорупционен фонд“, представлявана от директора Б. С. до директора на АДФИ с искане да бъде предоставена по електронен път следната обществена информация: доклад № ДИД7-СС-9/11.10.2022г. и заключение към него за извършена финансова инспекция на [община].

От Дирекция "Правна" в АДФИ, е изготвено становище, в което е посочено, че е налице друг специален ред, определен в чл.198, ал.1 от НПК за предоставяне на исканата информация. АДФИ е поискала становище от органите на Прокуратурата на РБ дали на заявителя да бъде предоставен достъп до поисканите материали.

Постъпило е решение № 1/09.01.2023 г. на прокурор И. Ч.- окръжен прокурор при ОП-С., че не разрешава да бъде даден достъп и предоставяне на пълния доклад № ДИД7-СС-9/11.10.2022г. на АДФИ. Установено е, че докладът от инспекцията и заключението към него са част от пр.пр. № 1630/2022 г. на ОП- С. и преписка № 25876/2022г. на ОДМВР- С. за събиране на данни за извършено престъпление по НК.

С оспореното Решение № ЗИ-01-98/6/ от 27.01.2023г. директора на АДФИ е отказъл достъп до така търсената информация. Изложено е, че редът за предоставяне на исканата информация попада в обхвата на чл.198, ал.1 НПК и се явява специален ред, изключващ възможността за свободен достъп до информация при условията на ЗДОИ и предвид отрицателното становище на органите на прокуратурата, в отговор на отправеното запитване, че достъп до доклада и заключението не следва да бъде предоставян предвид императивната разпоредба на чл.198 от НПК.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима като депозирана в законоустановения за това срок, от лице, което има правен интерес от оспорването / чл.147 АПК/, доколкото процесният отказ е постановен по подадено от Фондация „Антикорупционен фонд“, представлявана от директора Б. С. заявление по реда на ЗДОИ /чл. 40, ал. 1 във връзка с чл. 4 от с.з./.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

АДФИ е задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ, който следва да се произнесе по така подаденото заявление, като осигури достъп до обществена информация, която се създава или се съхранява от нея.

Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискат информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права /чл. 41 от Конституцията на Република България/. Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Легалното определение на понятието „обществена информация“ се съдържа в чл. 2, ал. 1 ЗДОИ. Съгласно същото всяка информация, свързана с обществения живот в Република България, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено

мнение относно дейността на задължените по закона лица съставлява обществена информация. В обхвата на понятието „обществена информация“ по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените субекти. Следователно една информация е обществена когато са налице две визирани в правната норма кумулативни предпоставки - да е свързана с обществения живот в страната и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените субекти. Законодателят не е дал легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - живота на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото, като група хора има белезите на обществена информация. Но за да е налице обществена информация е необходимо и чрез нея да се предостави възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект, т.е., информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на съответния публичен орган. Съгласно чл. 9 ЗДОИ обществената информация бива официална - информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл. 10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 ЗДОИ/.

Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, освен когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи - чл. 13, ал. 2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл. 37, ал. 1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ, когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставянето ѝ, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на задължените субекти, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗДОИ ответникът следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ.

В настоящия случай, предвид посоченото по-горе и съдържанието на търсената от заявителя информация, същата има характер на служебна обществена информация по смисъла на чл. 11, вр. чл. 2, ал. 1 ЗДОИ. Квалифицирането на исканата информация като обществена е достатъчно основание за възникване на задължението на ответника, при спазване на принципите, прогласени в нормата на чл.6 ЗДОИ, да осигури достъп на молителя до нея.

Информацията относно образувано и неприключено досъдебно производство попада

в категорията защитена със закон тайна по смисъла на чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ във вр. чл.198 НПК. Основна конституционна функция на Прокуратурата на РБ е да следи за спазване на законността, като ръководи, извършва разследване, привлича към отговорност и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер- чл.127, т.1-3 КРБ.

Търсената от жалбоподателя информация, се включва в предмета на разследване по пр.пр. № 1630/2022 г. по описа на ОП- С., за която няма данни да е приключила към настоящия момент. В този смисъл според настоящия състав е налице отрицателна предпоставка за реализация на правото на достъп по чл.4, ал.1 от ЗДОИ, съгласно която разпоредба, ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване се изключва приложното поле на ЗДОИ. Чл.198, ал.1 от НПК урежда необходимостта от разрешение на прокурора при разгласяване на материалите по разследването. Целта на правилото е да обезпечи контролиран достъп до информацията относно наказателното производство и съответно да се осуети възможността от компрометиране на дейността по разследването и вземането на мерки за разкриване на обективната истина.

С подаденото от жалбоподателя заявление се иска предоставяне на достъп до материали, съдържащи се в пр.пр. № 1630/2022 г. по описа на ОП- С. / преписка № 25876/2022г. по описа на ОДМВР- С./ Предоставянето на информация, събирана и съхранявана от прокуратурата във връзка с функцията ѝ на орган на съдебната власт, следва да става в съответствие с нормите на НПК, като специални по отношение на тези в ЗДОИ. Издадено Решение № 1/09.01.2023г. на окръжен прокурор в ОП- С., с което изрично се отказва достъп до информацията, материализирана в доклад № ДИД7-СС-9/11.10.2022г. на АДФИ. Решението не е обжалвано от Фондация „Антикорупционен фонд“ по реда на АПК, поради което същото е влязло в законна сила. Следователно, нормативно е препятствана възможността да се получи свободен достъп по реда на ЗДОИ до конкретни документи, съдържащи се в пр. преписка № 1630/2022г., без регламентираното в процесуалния закон разрешение за това. Без значение за изхода на настоящия спор е обстоятелството дали се касае за предварителна проверка, извършвана от прокуратурата или за образувано досъдебно производство, след като има постановен изричен отказ на окръжен прокурор на ОП- С. да се предостави доклада на АДФИ. След като този доклад е доказателствено средство в процеса на разследването, правилно ответникът при своето произнасяне, е съобразил становището на окръжния прокурор в ОП- С., обективизирано в Решение № 1/09.01.2023 г. Редът за предоставяне на информация събрана в хода на наказателно производство и достъпът до документи и материали, които са част от същото, независимо от етапа, в който то се намира, е регламентиран в НПК.

С оглед на изложеното, съдът заключава, че оспореното решение е законосъобразен акт, който е съобразен и с целта на закона. Жалбата е неоснователна на разгледаните основания и поради това подлежи на отхвърляне.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 3 АПК във връзка с чл. 37 ЗПП и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100.00 /сто/ лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 22-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Фондация „Антикорупционен фонд“, представлявана от директора Б. Х. С. срещу Решение № ЗИ-01-98/6/ от 27.01.2023г. на директора на АДФИ, с което е отказан достъп до обществена информация по заявление вх. № ЗИ-01-98/29.11.2022г.

ОСЪЖДА Фондация „Антикорупционен фонд“, представлявана от директора Б. Х. С. със седалище: [населено място], [улица], ет.2, офис № 2 да заплати на Агенция за държавна финансова инспекция с адрес: [населено място], [улица] сумата от 100.00 /сто/ лева на основание чл.143, ал.3 АПК.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.40, ал.3 от ЗДОИ.

Съдия: